

[Marianne Bentsen-Pedersen]

faldt at give det en sammenhæng, som er til at leve med.

I vejledningen på dette område står der noget, som egentlig ser meget fornuftigt ud. Der står, at man skal sørge for en tilpasning af eleverne til danske forhold, og videre, at man skal vedligeholde deres modersmål og tilknytning til hjemlandet. Det ser ud, som om man har taget hensyn til de to modstridende ting. Det har man ellers svært ved.

Men hensynet er taget på den måde, at tilknytningen til hjemlandet er tilgodeset inden for en frivillig undervisning og inden for en undervisning, der ligger uden for den normale skoletid. Derfor er det helt klart, hvordan man har vægtet dette problem: tilpasningen til danske forhold har været det overordnede.

Det viser sig ofte, at mange indvandrere har et ønske om at rejse tilbage til deres hjemland. Det er ikke altid et spørgsmål om at vælge. Der er mange faktorer. Det er afhængigt af, om det er muligt for dem at rejse tilbage til deres hjemland. Det er faktorer både i det danske samfund og i deres hjemland, som afgør disse sager. Derfor kan man ikke, hvis de på et tidspunkt har udtrykt ønske om at tage tilbage og det senere viser sig, at de ikke har gjort det, sige, at det er, fordi de alligevel ikke ville. Jeg synes, det gør, at det er meget vigtigt, at man sørger for, at de har mulighed for at bevare så stor en del af deres egen kultur som muligt.

I den forbindelse vil jeg godt komme med et citat fra en beskrivelse af Kurser ved Danmarks Lærerhøjskole 1978, side 7-8. Der står:

»Alle lærere, der har med fremmedsprogede elever at gøre, har oplevet, hvor svært det er at formidle undervisning til elever med et helt fremmed sprog og en helt anden kulturbaggrund.«

Der står videre:

»Det er lettere at fratage dem deres kultur end at give dem en ny, og mange velmente forsøg på det sidste ender gerne med det første. Det må erkendes, at indvandrerbørn, ikke mindst børn af fremmedarbejdere og flygtninge, i forvejen bærer denne splittelse og konflikt i sig. Det vigtigste projekt for en undervisning af disse børn må derfor være at hjælpe dem med at gøre sig den splittelse bevidst, at kunne leve med den og bruge den

funktionelt i forhold til deres mål, ønsker og faktiske situationer.«

Det synes jeg er noget af det, som VS' forslag giver mulighed for. Jeg mener, det er meget vigtigt, at man netop opnår den bevidsthed. Det kunne man gøre ved at lægge det inden for skolens rammer, for så er det ikke frivilligheden, der bærer princippet.

Om de enkelte punkter vil jeg sige, at vi synes, det er vigtigt, at indvandrerbørnene kommer i børnehave. Vi synes også, det er vigtigt, at de får gratis børnehaveplads, ligesom vi synes, det er vigtigt, at andre børn i det danske samfund får gratis børnehaveplads. Vi er ikke helt sikre på, at vi skal lave en sondring mellem indvandrerbørn og danske børn, for det kan måske være med til at forøge hetzen mod indvandrerbørnene. Vi er lidt i tvivl på det område.

Hr. Steen Folke har tidligere på dagen været inde på, at børnenes hjemssprog kan være af forskellig art: man kan tage det officielle sprog, eller man kan tage det sprog, der konkret bliver talt. Og så siger hr. Steen Folke, at det må forældrene afgøre. Det er jeg ikke helt sikker på. Jeg mener, at grunden til, at man skal undervise i modersmålet, bl. a. og måske endda for det første er, at begrebsdannelsen er afhængig af, at man undervises på sit modersmål. Derfor er det nok så meget en pædagogisk afvejning, som det er en kulturel afvejning. Derfor er jeg ikke sikker på, at man bare skal kunne vælge. Jeg tror, man skal bruge det modersmål, som rent faktisk bliver talt af børnene, netop af pædagogiske grunde.

Stk. 3 har jeg ingen kommentarer til. Det synes jeg lyder meget indlysende.

Om stk. 4 vil jeg konkret sige, at vi i SF kunne forestille os, at man havde en kursorordning, sådan at der var personer, der kunne følge børnene fra skolen, gennem videreuddannelse, gennem arbejde, og som havde kontakt med dem til deres voksenliv, for det er ikke kun et spørgsmål om et år eller sådan noget. Det kan nemlig være, man dropper ud af systemet, og så er det vigtigt, der står personer klar til at fortsætte.

Til sidst vil jeg sige om voksenundervisningen, at vi synes, det er en god ting, at man laver voksenundervisning. Vi mener, den skal være gratis. Vi mener, at det er en positiv ting, netop fordi det kan være lettere at få et arbejde, hvis man kan dansk.